

Elokuvasovitus

ilkeämielinen näyttämöteos, joka paljastaa tekijänsä
kompleksit

Paweł Biernacki, Vantaa, 2026

Kirjoittaja haluaa korostaa, että ”Elokuvasovitus” on fiktiivinen teos – olettaen, että kaikki uskovat sen ja kukaan ei ryhdy kiistelemään siitä.

HENKILÖT:
TUOTTAJA
OHJAAJA
NÄYTTÉLIJÄ

Kohtaus 1
Tuottajan toimisto

TUOTTAJA
OHJAAJA

TUOTTAJA:
Hyvää huomenta, herra Ohjaaja!

OHJAJA:
Hyvää huomenta, tuottaja! Nimeni on...

TUOTTAJA: *(keskeyttäen)*
... ah, nimellänne ei ole mitään merkitystä. Olette listalla, jonka vielä tärkeämmät Tärkeät-henkilöt ovat toimittaneet minulle uuden elokuvasovituksemme ohjaajaksi. Osa rahoista on jo käytetty mainontaan ja haastatteluihin eri elokuvataiteen asiantuntijoiden kanssa, jotka kertovat näissä haastatteluissa, millaisen vaikutuksen elokuvasovituksemme on heihin tehnyt.

OHJAJA:
Hienoa. Otan mielelläni hoitaakseni näyttelijöiden valinnan.

TUOTTAJA:
Olen iloinen innokkuudestanne! Olen varma, että yhteistyömme sujuu mallikkaasti ja että elokuvasta tulee menestys sekä taiteelliselta että taloudelliselta kannalta. Mitä tulee näyttelijöiden valintaan, olen ottanut osan siitä työstä hoitaakseni, jotta tehtävänne olisi helpompi.

OHJAJA:
Erinomaista. Mutta eikö olisi käytännöllisempää näyttää ensin elokuvataiteen asiantuntijoille minun, eli meidän elokuvamme, jotta he voisivat muodostaa siitä mielipiteensä?

TUOTTAJA:
Valitettavasti osa näistä asiantuntijoista on iäkkäitä, toisin sanoen vanhoja pieruja. On mahdollista, että joku heistä kuolee ennen ensi-iltaa, joten on turvallisempaa nauhoittaa haastattelut heidän kanssaan jo nyt. Mutta se ei ole teidän päätettävissänne, herra ohjaaja. Mitä tulee roolitusprosessiin, päärooliin on ehdolla kolme huippunimeä.

OHJAJA:
Annan arvata. Rouva Biustencja, rouva Biustalia ja rouva Biustycja?

TUOTTAJA:
Teillä on hämmästyttävän tarkka intuitio. Vain järjestys on väärä. Muuten – todellakin – juuri nämä taiteilijat ovat päättäneet hakea roolia projektissamme.

OHJAJA:
Hienoa. Minun on myönnettävä, että olen vaikuttunut jokaisen näiden naisten näyttelijäntaidoista ja iloinen siitä, että pääsemme tekemään yhteistyötä. Siinä tapauksessa alan heti sopia tapaamisia näitä tähtiä edustavien agentuurien kanssa, jotta voimme perusteellisen harkinnan jälkeen tehdä oikean päätöksen, joka takaa elokuvasovituksemme varman menestyksen.

TUOTTAJA:
Se on täysin tarpeetonta. Kuten jo sanoin, otin castingin vastuulleni. Perusteellinen harkinta

on jo takanapäin, oikea päätös on tehty ja päärooli menee rouva Biustensialle. Olen varma, että hänen lahjakkuutensa, näyttelijäntaitojensa ja sitoutumisensa ansiosta hän suoriutuu tehtävästä erinomaisesti. Elokuvasovitus tulee varmasti olemaan todellinen taideteos!

OHJAJA:

Kyllä. Ymmärrän. Se on tietysti erittäin osuva valinta. Katson kuitenkin, että ohjaajana minun tulisi sopia tähdestämme kanssa yhteisestä visiosta, jotta hänellä olisi selkeys roolin tulkinnasta, jonka aiomme hänelle antaa.

TUOTTAJA:

Herra ohjaaja... Kukaan ei kuule meitä, joten voimme puhua rehellisesti. Haluatte, että minä tuottajana panen rahaa elokuvasovitukseen ja annan teille luvan viikkoja kestävään neuvotteluun rouva Biustencjan, rouva Biustalian ja rouva Biustycan kanssa. Jotta jättäisin teille päätöksen siitä, kuka näistä tähdistä suoriutuu parhaiten tästä tehtävästä. Ja lisäksi, jotta maksaisin teille näistä neuvotteluista ja päätöksenteosta. Tällainen suunnitelma on, herra, kaikilla nuorilla miehillä, jotka lähtevät opiskelemaan ohjausta. Oletteko koskaan nähnyt komeaa ohjaajaa?

OHJAAJA:

No... on paljon komeita ohjaajia, herra tuottaja. No hyvä on. Menin liian pitkälle. Ehkä olette oikeassa, että keskimäärin jokainen ohjaaja on melkoinen rumilus. Mutta näyttelijät voivat olla hyvin komeita. Ja monet näyttelijät ryhtyvät ohjaajiksi...

TUOTTAJA:

Kyllä... mutta vasta hieman kypsemmässä iässä, herra Ohjaaja. Oletteko kuullut, että joku ohjaaja, varsinkin vakiintuneessa asemassa oleva, olisi luopunut ohjaamisesta ja ryhtynyt näyttelijäksi? Se on kuin joku sanoisi, ettei hän enää halua juoda viiniä, vaan haluaa keskittyä maljapuheiden pitämisen taitojen hiomiseen!

OHJAAJA:

Siinä on jotain perää. Onko meillä sitten jo koko näyttelijäkaarti kasassa?

TUOTTAJA:

Ei suinkaan. Älkää odottako, että hoidan koko näyttelijöiden valinnan puolestanne, herra Ohjaaja. Minulla oli aikaa vain pääroolin näyttelijän valintaan. Kuten jo mainitsin, valinnan voitti selvästi rouva Biustencja. Muut roolit saatte valita itse.

OHJAAJA:

Tietenkin. Mutta sallikaa minun huomauttaa, että rouva Biustencja on viime aikoina käynyt läpi merkittävän muodonmuutoksen suurentamalla...

TUOTTAJA:

... ei se haittaa. Teemme korjauksen. Tietokoneella. Tuhlaamme kasan rahaa erikoistehosteisiin, jotta näyttää siltä, ettei hän ole suurentanut mitään. Se on jopa parempi – näyttää siltä, että välitimme yksityiskohdista ja että mikään ei ole meille niin tärkeää kuin katsojiamme esteettiset vaikutelmat.

OHJAJA:

Mutta toisaalta, luin juuri tänä aamuna artikkelin, että rouva Biustencja aikoo pienentää...

VALMISTAJA:

... se ei myöskään haittaa. Voimme korjata myös sen.

OHJAJA:

Tietokoneella?

TUOTTAJA:

Te vain tuhlaatte rahaa turhaan omiin mielihaluihinne... Saavutamme tämän vaikutelman täysin luonnollisesti käyttämällä sopivaa yhdistelmää maketteja, oikeaa valaistusta, humanoidirobotteja ja niin edelleen. Rouva Biustencja tulee näyttämään upealta, ja hänen roolinsa jää maailman elokuvahistoriaan!

OHJAJA:

Sallittehan minun huomauttaa, herra tuottaja, että rouva Biustencja ei kykene muistamaan yli kolmen lauseen pituista tekstiä.

TUOTTAJA:

Herra ohjaaja! Oletteko nähnyt viime aikoina yhtään elokuvaa, jossa näyttelijä puhuu enemmän kuin kolme lausetta? Nykyään kukaan ei enää esitä elokuvissa pitkiä puhekohtauksia. Elokuvan on oltava dynaamista, vauhdikasta. Repliikit on oltava salamannopeita. Tarvitaan toimintaa! Kameraa voidaan siirtää niin, ettei näyttelijän kasvoja näy, ääni voidaan lisätä jälkituotannossa, antakaa hänen vain lukea se...

OHJAJA:

No, minun tietääkseni rouva Biustencja ei osaa lukea, ja lisäksi hänellä on sellainen outo aksentti...

TUOTTAJA:

Ei se haittaa! Käytämme paljon rahaa palkkaamaan näyttelijän, joka lukee tekstin hänen puolestaan. Sopivalla aksentilla. Se näyttää jopa upealta elokuvan mainonnassa. Olemme osoittaneet huolenpitoa pienimmistäkin yksityiskohdista...

OHJAJA:

Loistava idea, herra Tuottaja! Tiedän, kenet tarkoittatte! Vain yksi tähtistämme osaa lukea, mutta hänen äänensä on liian kimeä, joten se ei todennäköisesti sovi rouva Biustencian ulkonäköön.

TUOTTAJA:

Erinomaista! Sitä parempi. Käytämme lisäksi paljon rahaa tietokoneella tehtävään äänenväriin muutokseen seniorimme kohdalla. Tarkoitan, että halusin sanoa, että lukija, joka dubbaa rouva Biustencian. Vaikutus tulee olemaan räjähtävä! Älkää keksikö vaikeuksia. Voitte aloittaa heti muiden roolien koe-esiintymiset. Annan teille täyden vapauden valita, en halua tuottajana määrätä teille mitään. Teillä on ainutlaatuinen mahdollisuus toteuttaa oma taiteellinen visio!

OHJAJA:

Arvostan sitä todella! Voisinko sitten kysyä, mitä me oikeastaan aiomme kuvata?

TUOTTAJA:

Pitkien neuvottelujen tuloksena olemme päättäneet, että se on ”Macbeth”, herra! Tämä on teille suuri tilaisuus! Älkää tuhlatko sitä! Menestys takaa teille aseman, vakiinnuttaa nimeänne, avaa tien luovalle vapaudelle ja on suorastaan merkkipaalu urallanne! Kuten sanoin, en aio tuottajana määrätä mitään, pyydän vain muistamaan, että päärooliin palkataan joku tämän listan näyttelijöistä.

(antaa luettelon)

OHJAJA: *(selaa listaa)*

Kyllä. Todellakin. Tässä on laaja kirjo nuoren sukupolven kykyjä. Sanoisin, että miespääosan esittäjä voisi olla jopa hieman vanhempi. Mutta se ei ole ongelma. Me selviämme siitä.

TUOTTAJA:

Tietenkin. Meille on erityisen tärkeää sänkykohtaus. Ymmärrättehän – nykyelokuvan vaatimukset... Sen on näytettävä uskottavalta. Näyttelijöiden välillä on oltava kemiaa! Katsojan pitäisi tuntea hahmojen intohimo jo ensisilmäyksellä. Heidän välisensä side pitäisi ikään kuin välittyä katsojalle...

OHJAAJA:

Anteeksi, mutta Macbethissa, sikäli kuin muistan, ei ole varsinaista sänkykohtausta. Siis kyllä, Macbeth murhaa jonkun, kun tämä nukkuu. Mutta se ei ole tarkalleen sitä, mitä yleensä kutsutaan sänkykohtaukseksi. Sitä paitsi, mitä tulee murhatun ja murhaajan väliseen siteeseen... Sen voi kuvata sanoin, mutta sen visualisointi voi olla vaikeaa, jopa nykytekniikalla.

TUOTTAJA:

Miten niin ei ole sänkykohtausta? Siellä on oltava sänkykohtaus! Se on koko elokuvasovituksemme keskeisin kohta!

OHJAJA:

Tietenkin! Jos sen on oltava, teemme upean sänkykohtauksen. Meidän "Macbeth" päihittää tässä suhteessa "Romeon ja Julian"!

TUOTTAJA:

"Romeo ja Julia"? Olen kuullut siitä jotain. Mutta se on epäasiallinen vertailu, herra Ohjaaja. Hieman ammattimaisuutta... Kukaan ei ole saanut käsiinsä tällaista käsikirjoitusta kuin me! Teidän "Romeo ja Julia" -teoksenne kirjoittaja voi korkeintaan puhdistaa kenkiä meidän "Macbetin" kirjoittajalle!

Kohtaus 2
Ohjaajan työhuone
OHJAAJA
NÄYTTÉLIJÄ

NÄYTTÉLIJÄ:

Hyvää huomenta! Minulla on asiaa roolista...

OHJAAJA:

Hyvää huomenta! Totta kai. Istukaa, olkaa hyvä. Etsimme pääroolin esittäjää uuteen Makbet-elokuvasovitukseen. Keskeinen kohtaus on sänkykohtaus. Paljastan teille salaisuuden: jos läpäisette koe-esiintymisen, vastaanäyttelijänänne on loistava tähtemme, rouva Biustencja!

NÄYTTÉLIJÄ:

Rouva Biustencja? Se on... hienoa.

OHJAAJA:

Mietittekö, pystyttekö tähän rooliin? Koska huomasin silmistäsi jonkinlaista epärointiä...

NÄYTTÉLIJÄ:

Ei, tietenkään – olen erittäin iloinen. Se on todellinen kunnia ja ilo. Itse asiassa – se on loistava idea! Todellakin – kohtaus saa enemmän syvyyttä, kun Lady Macbeth, eli häntä esittävä rouva Biustencja, on läsnä tässä kohtauksessa...

OHJAAJA:

No, miten haluaisitte toteuttaa sänkykohtauksen ilman rouva Biustencjaa? On kai selvää, että hänen on oltava siellä!

NÄYTTÉLIJÄ:

No... ajattelin, että Macbetina pärjäisin yksin. Omalla vastuullani, niin sanotusti.

OHJAAJA:

Ja sitten mitä? Sitten menette rouva Biustencian luo ja kerrotte hänelle kokemuksistanne? Se on absurdia, herra! Sänkykohtauksen on oltava ilmeikäs, täynnä intohimoa ja sitoutumista! Siinä on oltava kaikki aitous, mihin te pystytte! Meidän visio on, että etualalle nousee juuri rouva Biustencian esittämä hahmo, hän ottaa aloitteen. Hän ikään kuin tekee kaiken itse, ja te...

NÄYTTÉLIJÄ:

No niin. Se on todellakin innovatiivinen lähestymistapa. Mutta joka tapauksessa vastuussa itse teosta on kuitenkin mies, ainakin niin yleensä on.

OHJAAJA:

Miehen ego puhuu teidän kauttanne. Minun visioni on erilainen. Juuri siitä on kyse, että te olette vain työkalu hänen käsissään! Passiivinen työkalu! Koko sänkykohtauksessa aloite on rouva Biustencian, eli hänen esittämänsä hahmon! Hänen kätensä ohjaa kaikkea! Ei vain kuvaannollisesti, vaan myös kirjaimellisesti!

NÄYTTÉLIJÄ:

Hänen kätensä? Ohjaa?

OHJAAJA:

Teidän on avauduttava! Teidän on vapautettava sisällänne oleva eläin! On tullut aitouden aika! Yleisö ei enää halua teeskentelyä, ihmiset janoavat aitoutta. Olemme tietoisia siitä riskistä, jonka tämä tuo mukanaan. Mutta jos tuottaja on valmis ottamaan tämän riskin, jos minä otan sen ohjaajana, odotamme samaa valmiutta pääroolien esittäjiltä. No, oletteko mukana?

NÄYTTÉLIJÄ:

Vakuutitte minut. Olen mukana!

Kohtaus 3
Tuottajan toimisto

TUOTTAJA
OHJAAJA
NÄYTTÉLIJÄ

TUOTTAJA: *(näyttelijälle)*
Onnittelut! Saitte roolin!

NÄYTTÉLIJÄ:
Kiitos paljon! Esitän tämän roolin parhaani mukaan!

TUOTTAJA:
Kiitokset eivät kuulu vain minulle. Kiittäkää myös ohjaajaa. Hänellä oli ratkaiseva ääni. Koko studiollamme on näennäisesti hierarkkinen rakenne, jokaisella on muodollisesti osoitettu tehtävä – mutta tämän julkisivun takana piilee paljon monimutkaisempi todellisuus. Jokainen tiimin jäsen voi ja hänen pitäisi osoittaa aloitteellisuutta. Meillä on niin, että en rajoitu pelkästään tuottajan rooliin, eikä ohjaajakaan rajoitu pelkästään ohjaajan rooliin. Tärkeää on tiimin ponnistus. Olemme joukkue. Voin esimerkiksi auttaa näyttelijöiden valinnassa, ja ohjaaja voi vahvistaa tämän. Toisaalta ohjaaja kiinnittää joskus huomiota ilmeneviin vaikeuksiin, joihin yritän tuottajana vastata. Meillä on yksi tavoite. Se on elokuvasovituksemme menestys.

OHJAAJA:
Tietenkin. Haluan puolestani kiittää teitä siitä, että ymmärrätte taiteellista visiotani. Se ei ollut helppoa, oli erimielisyyksiä. Mutta pääsimme yhteisymmärrykseen! Olen varma, että meidän ”Macbethimme” ja sen sänkykohtaus jäävät elokuvahistoriaan suurin kirjaimin!

NÄYTTÉLIJÄ:
Myönnän, että heti kun tämä visio selkiytyi minulle, aloin samaistua siihen yhä enemmän. Nyt se tuntuu minusta itsestään selvältä! Näen sen mielessäni aivan kuin näkisin sen teatterin näyttämöllä. Minulla on jopa eräs idea, jonka haluaisin esittää teille harkittavaksi.

TUOTTAJA:
Tietysti, kuuntelemme.

NÄYTTÉLIJÄ:
Tässä Makbetin kohtauksessa ei kuitenkaan alkuperäisessä näytelmässä ole Lady Makbetia. Joten jos tuomme hänet mukaan korostaaksemme hänen toimijuuttaan, ehkä hän voisi sanoa muutaman sanan. Se pitäisi lisätä käsikirjoitukseen. Tai lainata toisesta kohtauksesta.

OHJAAJA:
Teoriassa kyllä, mutta mistä lainata, jotta se kuulostaisi uskottavalta?

NÄYTTÉLIJÄ:
Tiedän! Tällainen idea: annetaan hänen lausua monologi. Esimerkiksi jotain tällaista: ”Tappaa vai ei tappaa, siinä on kysymys!”. Ja niin edelleen. Annetaan hänen mieltä, onko se hyvä idea. Mennään hänen sieluunsa. Tutustutaan hänen motiiveihinsa.

TUOTTAJA:

Hyvä! Se on todella hyvä! Tehdään niin. Monologi tappamisesta sängyssä. Voimakasta!
Rouva Biustencja tulee olemaan ihastunut! Yleisö tulee olemaan ihastunut! Näen jo lehtien otsikot –
”Mantis-monologi”. Se on se!